

БОРИС ДЕХТЯР ТЪРСИ СЕ ПОРТИЕР

Превод от руски: Александър Димитров, 1982

chitanka.info

Той влезе в моя кабинет, когато стрелките на стенния часовник показваха шест без пет, свали кожения си калпак и помоли да седне.

— Сядайте — измърморих нелюбезно аз.

Докато, седейки в креслото, разкопчаваше кожуха си и вадеше портфейла от щампована кожа, аз го разглеждах. Лицето му беше слабо и бледо, брадичката заострена и очилата в златна рамка.

От портфейла си извади тефтерче, прелисти го и попита:

— Ваше ли е обявлението?

— Кое?

— Това.

И той с равен глас прочете обявлението ми, което преди половин година бях разлепил къде ли не. В него се казваше, че нашата жилищно-експлоатационна кантора спешно търси портиер. Беше казано още, че на портиера, стига да желае, ще му бъде предоставена служебна жилищна площ в нов благоустроен дом. Освен това в обявлението се подчертаваше, че кантората е съгласна да назначи портиера и по съвместителство. Това бях написал вече съвсем отчаян. Без портиер бяхме просто за никъде. И аз бях готов не само да го оформя по съвместителство, но и всеки месец да му давам заплатата си. Съвсем бях закъсал! А впрочем да се намеря портиер никак не е лесно.

— Обявлението е от юни — каза той, — а сега сме декември. В сила ли е?

— Тоест как така „в сила ли е“? — не разбрах аз.

Той свали очилата и се усмихна. Сигурно си помисли: „Виж ти какъв глупак, елементарни неща не разбира“.

— Аз питам нужен ли ви е още портиер?

— Нужен е — прошепнах аз.

— Прекрасно! — посетителят сложи очилата си. — На вашите услуги съм.

— Искате да работите като портиер? — уточних аз.

— Точно така, драги, точно така.

Акълът ми просто не го побираше. Нито възрастта му, нито професорската външност подхождаха за портиерска работа.

Той явно отгатна мислите ми, защото каза:

— Не, не, не ви баламосвам. Аз наистина искам да работя като портиер. Но при две условия.

— Що за условия?

— Ще ме оформите по съвместителство, както е казано в обявлението, и ще ми разрешите да идвам на работа нощем.

— А защо нощем?

— Не обичам да ми пречат на работата.

Какво пък, мога да му влезна в положението. На кого ли са му приятни безцеремонните погледи на зяпачите.

— Е, добре — казах аз, — искате да ви оформя по съвместителство. Значи вече работите?

— Разбира се.

— Къде?

— В НИИЕХ.

— Сигурно е някакъв научноизследователски институт?

— Да, научноизследователски институт по експериментална химия.

— И като какъв работите там, ако не е тайна?

— Професор съм.

Я виж ти! Излиза, че интуицията не ме е излъгала, когато разглеждах професорската му външност.

— Извинете за любопитството — продължих разпита аз, — но с какво ви привлича длъжността портиер?

По тънките му устни премина ехидна усмивка.

— Допълнителните пари, драги, никога не са за изхвърляне.

Я го виж, помислих си аз, разговаря с мен като с хлапе. Тонът му — покровителствен, и това „драги“. Пък и за парите — сигурно ме баламосва. Но едва ли сега ще ми каже какво го кара да хване метлата.

— Е, добре — казах аз, — приемам условията ви. Но и аз имам едно.

— Какво?

— Ще ви назнача, но първо ще ви проверя.

Професорът стремително скокна от креслото.

— Да не би да мислите, че няма да се справя със задълженията си?!

— Да — произнесох твърдо аз, — така мисля. Погледнете през прозореца. Виждате ли какво става? Сняг вали. Асфалтът и тротоарите са заледени. А вие сигурно никога не сте похващал железен лост и стъргало.

— Не съм — призна си професорът. — Но това няма никакво значение. Аз ще очистя улицата от сняг и лед максимум за десет минути.

— Цялата улица?!

— Цялата.

И аз станах.

— Шегата настрана. Опитен портиер и за цял ден не би се справил, а вие искате само за десет минути.

— Доказателства ли ви трябва? — попита той.

— Естествено.

— Аз съм готов.

Разсмях се.

— Заинтригувахте ме, професоре. Нека не протакаме нещата. Да се срещнем през нощта и вие ще покажете на какво сте способен.

— Съгласен съм. Назовете мястото и времето на срещата.

Аз поразмислих малко и назовах най-запуснатата пресечка.

— Близо е. Да се срещнем в един часа.

— Раничко ми е — забеляза той. — По улиците още ще има хора. А аз бих желал да няма излишни свидетели.

— А в три през нощта устройва ли ви? — попитах аз.

Професорът кимна.

— Напълно.

— Значи, разбрахме се?

— Разбрахме се.

Той си отиде. А аз още дълго крачех от единия ъгъл до другия. И колкото повече размислях, толкова повече се обърквах. А бе, сигурно ме баламосва! Накрая махнах с ръка и се отправих в къщи — реших, че всичко ще се изясни през нощта.

А на срещата отидох не в три, а в два часа, не ме сдържаше в къщи. Взех със себе си железен лост, стъргало и метла — всичко, което би могло да потрябва на професора. Като ги положих до стената, опитах се да си го представя — как ли ще дълбае леда, а на носа му — очила със златни рамки. А пресечката, повтарям, избрах не случайно. Отдавна не беше почиствана и тънеше в преспи. Нека старчето почувствува какво е да си портиер. И минутка няма да изтрае. В този момент ми дойде наум, че професорът няма да дойде. Пошегувал се и толкоз. Да не е глупак да се мъкне на края на града, още повече че и

студът си го биваше. За да не вкочанясам, почнах да потропвам с крака и да удрям ръцете си в бедрата. Навярно отстрани съм изглеждал смешен. Възрастен чичо с коремче неловко подскача на снега. Но нямаше кой да ми се присмива. Наоколо нямаше жива душа.

В дъното на пресечката блеснаха автомобилни фарове. Само след миг до мен спря волга. През стъклото се виждаше познатият кожен калпак.

— Добър вечер — каза професорът и се измъкна от колата. — Да не съм закъснял?

Погледнах часовника си. Беше точно три часа, до секундата.

— Съвсем точен сте, професоре. А аз, да си призная, си мислех, че няма да дойдете.

— Защо?

— Нощ, студ — разперих ръце аз.

— Студът наистина си го бива — съгласи се той. — Да не губим време. Кой участък ще заповядате да очистят от снега?

— Да речем, този.

С лоста очертах кръг с диаметър около два метра — в последната минута ми стана жал за професора.

— Какво говорите, драги! — възкликна той. — Че за това не си струваше да идвам. Ще очистят участъка от колата до онази врата и при това за минута.

От волгата до вратата имаше не по-малко от петдесет метра. За почистването на такъв участък, като се вземат предвид ледът и преспите, ще са необходими няколко часа.

— Моля — свих рамене аз. — Ето ви лост.

— Че той не ми трябва — засмя се професорът.

Той извади от джоба си плоска тенекиена кутийка от бонбони и отвори капака ѝ. Вместо бонбони в кутийката имаше големи бели таблетки. Професорът хвърли една от тях на улицата. Там, където падна, снегът мигновено се разтопи, разкривайки петно като чинийка от мокър асфалт. За секунди „чинийката“ се превърна в „чиния“, а „чинията“ — в огромен кръг. По улицата с недоволно мърморене потекоха потоци мътна вода. След минута всичко свърши. Вместо килима от мръсносив сняг, плътно трамбован от колелата на колите и подметките на минувачите, пред мен чернееше асфалтът.

— Какво е това?! — не издържах аз.

— Нищо особено — каза професорът, — обикновена химическа реакция. Експеримент на нашия НИИ. Ще дойда при вас в четири следобед, да се оформя.

В жилищно-експлоатационната кантора отидох сутринта, макар че цяла нощ не бях дремнал. Седя, гледам си часовника — ще дойде ли или няма? И как само не се досетих веднага да му поискам паспорта!

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 8/1982 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.